СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ — OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ | РІК XL. Ч. 53. | Джерзи Сіті, Н. Дж., субота, 5 березня 1932. | VOL. XL. | No. 53. | Jersey City, N. J., Saturday, March 5, 1932. | THREE CENTS.

РОЗДАДУТЬ БІДНИМ 40,000,000 БУШЛІВ ПШЕНИЦІ

ВАШИНГТОН. — У палаті послів перейшла 344 голосами проти 2 резолюція в справі даремної роздачі 40,000,000 бушлів пшениці, що є в посіданню Федеральної Фармерської Ради. Роздіял наступить через Червоний Хрест, а роздаватимуть тим, що найбільше потребують помочі.

Також принято дві інші резолюції, з яких одна домагається від уряду такої самої роздачі решти нагромадженої Фармерською Радою пшениці до 1 травня 1933 р., а в другій резолюції домагаються роздачі хліба бідним, з тим, щоб уряд не покривав кошти печення і мелення.

ЩЕ НЕ ЗНАЙШЛИ ВИКРАДЕНОГО ЛИНДБЕРГОВИ СИНА.

ГОПВЕЛ (Ню Джерзи). — Мала місцевість Гопвел стала відразу світовою. Досі ніхто не знав про неї нічого не то в Злучених Державах, але навіть у стейті Ню Джерзи, а тепер говорить про неї цілий світ. Всі ждуть на відомість з Гопвел, що є з викраденою Линдбергам дитиною. Та хоч пороблено всі можливі заходи і тисячі найправніших поліцаїв і детективів розслідують викрадення, покищо ніхто нічого не знає.

Линдберги оголосили радіом, що вони готові кождої хвилі заплатити викуп у сумі $50,000, якого домагаються ті, що викрали їм сина.

З пороблених доходжень виходить, що дитину викрали члени якоїсь дуже добре зорганізованої ґенґстерської банди, котра добре знає своє ремесло. Тому навіть годі розпізнати сліди, бо бандити мали позавивані ноги, зглядно черевики.

До Линдберга надходять сотки листів з ріжними порадами і вказівками, але з них нема ніякої користи. В однім з листів була погроза, що коли він не виповнить того, чого він домагається, то дитина помре.

ЦІЛА АМЕРИКА И ЦІЛИЙ СВІТ СЛІДЯТЬ ЗА СУДЬБОЮ СИНА ЛИНДБЕРҐА.

НЮ ЙОРК. — Зі всіх сторін світа, навіть з Китаю, де ведеться війна, надходять телеграми з висловом співчуття для Линдберґів. Вся американська преса переповнена описами трагічної події та фотографіями сина Линдберґа.

По католицьких і протестантських церквах та у жидівських божницях моляться за щасливий поворот малого сина до родичів. А часописи містять відозви, в яких взивають тих, що викрали дитину, до негайного її звороту, забезпечуючи їм свободу і викуп.

ВЖЕ В 8 СТЕЙТАХ ЗАВЕДЕНО КАРУ СМЕРТИ ЗА ВИКРАДЕННЯ.

ВАШИНГТОН. — Покищо викрадення карають у 8 стейтах навіть карою смерти, а тепер хочуть ухвалити в конгресі закон, яким буде наложена кара смерти на цей злочин у всіх стейтах.

„ВІЛЬНА ЛЮБОВ" І КОЛЮМБІЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ.

ШИКАҐО. — „Вімєнс Окзілєрі" епископальної церкви запротестували листом, підписаним Миссис Чарлз Вилиємсон, проти того, щоб у колюмбійському університеті вчили „вільної любови" на підставі книжки Рут Рід з Мавнт Голійок Каледж. В листі кажеться, що коли свідомі люди працюють над тим, щоби заховати дім і родину як підставу цивілізації, Николас Ботлер, християнин і призидент Колюмбійського університету, допускає, щоби в університеті підкопувано підставу християнської родини.

Д-р Николас Ботлер відповів, що всі закиди є „цілковитою видумкою", та що для епископальних жінок було би більше розумним і християнським, щоби вони хоч застановилися над тим, про що пишуть, бо книжки Рут Рід навіть не вживають ні викладах в Колюмбійськім університеті.

РОЗВЕЛИСЯ ЧЕРЕЗ ЧАСТУ ЗМІНУ ПОМЕШКАННЯ.

НЮ ЙОРК. — Миссис Гертруд Тід заявила судді, що вона змінювала через мужа за останних 6 літ 6 разів помешкання, а коли прийшлося 7 раз випроваджуватися, покинула мужа й пішла до матери. Суддя ще не видав оречення щодо тижневого аліменту в сумі $15, якого домагається Миссис Тід.

ШАВЗ НАЗИВАЄ ГУВЕРА „ВЕЛИКОЮ НЕВДАЧЕЮ".

ВАШИНГТОН. — Джует Шавз, голова Демократичного Екзекутивного Комітету, каже, що демократи не мали за останних 20 літ ніколи таких добрих виглядів на побіду, як їх мають тепер, бо Гувер, хоч був добрий на ріжних становищах, на становищі призидента держави є „цілковитою невдачею". За останні 50 літ, каже Шавз, не було такого невідповідального призидента, як є ним Гувер. Дотого загал почувається ніяково, коли президент порівнує себе малощо не з Линколном, як це було коли він виголошував промову в честь Линколна, й ніхто не знав, чи це говориться про уродини Гувера, чи Линколна.

ЗА КРИТИКУ БОЛЬШЕВИЦЬКОЇ ПОЛІТИКИ.

Серед комуністичної верхівки велике враження викликав виступ одного з найвизначніших теоретиків комунізму на радянській Україні, Річицького, який у своїй статті гостро критикує радянську політику на Україні. Кажучи, що пролетаріят на Україні складався в переважній більшости з напливового елементу, головним чином російського, Річицький підкреслює, що в революції 1917-го року, яка на Україні мала характер національного визволення, цей пролетаріят боронив владу Росії над Україною, з метою затримання України в складі Росії на становищі своєї кольонії. Радянська влада зажадала від Річицького, щоби він ці свої твердження визнав помилковими та щоби публично покаявся в своїх „помилках", надрукувавши відповідний покаянний лист на сторінках радянської преси, таксамо, як це нераз робили вже інші комуністи, що належали до опозиції. Як пише харківський „Комуніст", Річицький до нині не зрікся своїх „помилок" і тому провід комуністичної партії на Україні зажадав виключення Річицького з партії. Нема сумніву, що виключення з партії потягне за собою й арешт Річицького.

ВБИВАЮТЬ КОМУНІСТІВ.

З ріжних сторін радянської України приходять вісти про вбивства комуністів. В Умані селяни вбили члена комуністичної партії, Володимира Дідушка, делегованого задля хлібозаготівлі. Два його брати служили в ДПУ й причинилися до розстріляння багатьох Українців. Один з братів, Василь Дідушок, був свого часу помічником емісаря третього інтернаціоналу в Китаю, Бородіна, і згинув з рук китайських націоналістів. У Славуті біля Шепетівки селяни вбили делегатку комуністичної партії, Одену Брег, що була головою місцевої ради й керувала хлібозаготівлями в цілому районі. Вбили також її чоловіка. В переслідуванні селян, що доконали цього замаху, брали участь радянська кордонна охорона. Селяни поховалися в околичних лісах.

КАРЛИКИ В АФРИЦІ.

Найновіша експедиція в центральній Африці осягнула свою ціль подорожі, а саме болотнисте озеро Бангвеольо. Учасникам тої експедиції вдалося відкрити богато нових звірят, яких в Европі ще ніхто ніколи не бачив, як також новий рід диких муринів, дуже маленьких, що ще ніколи не стрічалися з Европейцями. При появі Европейця вони зараз втікають за дерева. Провідник експедиції, Шомбург, назвав їх людьми болота, бо живуть вони над багнами, що мають назву озера. Відкрито також зовсім білого величезного носорога, більшого від його побратима, звичайного носорога, що його можна бачити в зоологічних городах. Експедиція дійшла до цілі лише при помочі авт, і то з великими труднощами. Має вона з собою фільмові апарати й все, що попаде, фільмує. Мабуть у скорому часі розідуться члени експедиції по Европі з відчитами зі світляними образками.

ПОДРУЖНЯ РЕФОРМА В ПЕРСІЇ.

У Персії ввели новий закон, що установляє для дівчат 16 літ і для хлопців 18 літ як мінімальний вік, після якого подружні пари можуть домагатися розводу.

ДАЛЕКОЗОРІ РЕЦЕНЗЕНТИ.

Цими днями музичний рецензент „Газети Поранної" помістив оцінку з концерту про артиста, який саме цього вечора не грав. Рецензент виправдується, що не є обовязаний стверджувати тотожність артиста, вписаного на програмі. Два місяці тому два рецензенти львівських денників теж писали про образи П. Ковжуна на виставі в „Національному Музеї" тільки тому, що вони були в каталозі, а не на стінах.

З ПЕРЕПИСНИХ ЗЛОВЖИВАНЬ.

Старосто в Рудках у 90 проц. іменувало Поляків переписними комісарями і то таких, котрі не то що не володіють, але навіть не розуміють української мови, як прим. учителя на Кольонії в Кліцку, Звежинського. Про спосіб переводження перепису свідчить хоч би те, що багато комісарів не ходили по хатах, але скликували поодиноких господарів до хати одного з собі приділених і там переводили перепис. Так робив комісар, народний учитель Звежинський, у громаді Якимчичі. Декотрі з них, як кольоніст Пшишляк у Чуловичах, втяв ще кращу штуку. Ходив вправді до кожної хати, але лише на те, щоби запитати, скільки господар має землі і щоби взяти підпис на дотичному формулярі, а саме виповнення робив собі дома. Крім цього були іменовані в селах Чуловичі і Бірче переписними комісарями такі Жиди, які показалися дуже справними при соймових виборах в 1930 р., як от Маєр у Чуловичах і Тейхер у Бірчу. Згадані комісарі робили, що хотіли, бо ніхто не міг їх контролювати щодо розговірної мови й обряду. Щодо села Бірча, то ще в 1921 р. зроблено в тім селі 460 Поляків, тоді, як у згаданім селі був у 1921 році 1 Поляк (Войцех Мікулка) і 5 Жидів. Яким чудом взялося в цьому чисто українському селі стільки Поляків — це відомо лише тому, хто тоді переводив перепис. А скільки їх нафабрикували тепер? В селах, де окружними комісарями були Українці (це були унікати!), комісарі Поляки не віддавали виповнених аркушів свому окружному комісареві, лише пересилали безпосередньо до повітових комісарів. Навіть тим, котрих іменовано для форми старостів, а цеж були люди спокійні і льояльні — не позволили (зовсім протизаконно!) вглядати в хід перепису свого району. Це дає дуже багато до думання!

БОЖЕВІЛЬНИЙ ВИЛАМИ ВБИВ МАТІР І БРАТА.

В одному селі біля Вільна божевільний у приступі шалу вилами пробив свою маму. Потім кинувся на брата, який прибіг ратувати маму, і вбив і брата. Сусіди хотіли його розброїти, але він багатьох поранив та втік у ліси. Поліція веде пошукування.

ОБРАЗИЛА МАРШАЛКА ПІЛСУДСЬКОГО.

У Варшаві десятилітній синок пані Вишомірської, Зизьо, для забави стріляв собі у себе на подвірю з ключа. Цей галас бентежив спокій одної сусідки, яка звернула на це увагу пані Вишомірської. А ця відповіла: „Як міг стріляти маршал Пілсудський, то й мій син може стріляти!" Ці слова почув якийсь сержант, донiс про це поліції й тепер пані Вишомірська відповідатиме перед судом за 154 арт. К. К.

„НА ВЛАСНЕ ЖОНДАНЕ".

Чого допускаються польські шкільні інспектори в своїй необмеженій власти, нехай послужить нам ось такий приклад:

Інспектор шкільний Л. Міхалік в заліщицькім повіті (телефон у Борщеві) переніс учительку Стефу Др. в однім році аж три рази, змушуючи її підписати готовий друк — на власне жондане — і декларацію, що зрікається всяких коштів переносу. Коли учительці було вже того забагато, просила його зі слезами в очах, щоби мав бодай милосердя над її бідною, немічною, старенькою матірю, яка є на її удержанню, але всесильний інспектор відповів: „Пані сьлюбовала мнє безвзглєндне послушеньство, отуж я розпожондзам паньон ведлє моєй волі."

Прошу зрозуміти — трикратне перенесення в теперішніх часах, а то й серед зими на 5—7 милеву віддаль! А все через те, що Українка мусить зробити місце.

Так поступає син бідного дорожника з Шупарки.

ПОВІСИВСЯ.

В селі Зарубинцях, п. Тернопіль, повісився на сосні біля церкви 20-літний Йосиф Будник. Причиною — спроневірення 300 зол. на школу „Народної Торговлі" в Збаражі, де денат був субектом.

САМОГУБСТВО УЧЕНИКА.

У Перемишлянах двома стрілами застрілився Іван Склепкович, ученик 7 кл. гімназії. День передтим був зовсім веселий і ніхто не сподівався, що він поповнить самовбивство. Причиною самовбивства є мабуть погані поступи в науці.

„ЧОГО МЕНІ ИТИ ДО БОЖОГО ДОМУ?"

Епархіяльний збір та румунська консисторія видали розпорядок, що богослуження можна правити українською народною мовою, але в моменті, як вступить до церкви якась румунська „риба", священик обовязаний правити також у румунській мові, себто для одної, або двох осіб, всі вірні мусять слухати Служби Божої в незрозумілій мові.

А кілько таких українських „риб" відвідують святині є неділями православну катедру або церкву св. Параскеви в Чернівцях, та, не зважаючи на те, священики тих церков не заговорять до своїх парохіян ані одним словцем в українській мові. На запитання старенького чоловіка, чому не йде, як колись бувало, до церкви, він відповів жалібно: „Колись отці духовні відправляли Службу Божу по части в зрозумілій мені мові; сьогодні чого мені йти до Божого дому, коли не розберу—ані слівця з уст теперішніх наших священиків".

БОЛЬШЕВИКИ БЕЗПЕРЕСТАННО МАСАКРУЮТЬ УКРАЇНСЬКИХ СЕЛЯН

СОТКИ РОЗСТРІЛЯНО ЗІ СКОРОСТРІЛІВ НА ДНІСТРІ. ТРУПИ ВАЛЯЮТЬСЯ НА ЛЕДІ РІКИ.

БУКАРЕШТ (Румунія). — Відомости про масові розстріли большевиками на ріці Дністрі селян, утікачів з України, такі страшні, що мало хто вірив їм. Тепер офіційне слідство підтвердило, що в дійсности значно більше людей змасакровано, ніж то було повідомлено спочатку. На бесарабсько-радянському кордоні тепер працює мішана комісія, яка стежить за тим, щоб трупи розстріляних були позбирані й поховані.

Кореспонденти румунських газет повідомляють, що лише в одних Оланештах комісія нарахувала 217 трупів селян, розстріляних зі скорострілів. Трупи були звалені накупу в клуні. В головному штабі румунської пограничної сторожі полковник Василеску одержав повідомлення з трох пограничних станиць, що в районі тих станиць зібрано 140, 12 і 30 трупів селян. Це лише на румунській стороні Дністра. На російській стороні також видніється на леді кількадесять трупів, які розтягають голодні вовки та пси.

В складі комісії знаходиться російський полковник з червоної армії. Коли його запитали, чому влада так жорстоко розстрілює масами селянство, він відповів, що це внутрішня справа Росії. Кождий громадянин Росії знає, що за виїзд без спеціяльного дозволу або втечу з Росії влада карає своїх підданих смертю. Коли кореспонденти газет лишили беріг ріки, віддалаючи з границі, вони бачили й чули по стрілах, що масакра на Дністрі триває далі.

БЮТЬСЯ НА НОВИХ ПОЗИЦІЯХ.

ШАНГГАЙ (Китай). — Китайсько-японські передові війська далі точать бій не зважаючи на те, що китайський уряд та японське командування наказали припинити бої, після того, як китайська армія відійшла на кілька миль від Шанггаю. Китайська армія значно підсилена й на нових позиціях зорганізувала дальший опір японському наступові.

Китайський уряд тепер чекає рішення Ліґи Націй у справах нападу Японців на Шанггай. Тому він дав наказ армії не починати нових боїв, коли Японці не спровокують до цього. Та очевидно цього наказу ґенерали не виконали.

ЛІҐА НАЦІЙ ЗАНЯЛАСЯ СПРАВОЮ ШАНГГАЮ.

ЖЕНЕВА (Швайцарія). — На першому засіданню загальних зборів Ліґи Націй представники Японії й Китаю вже вияснили позиції своїх урядів у справі шанггайського конфлікту. Мабуть буде призначена спеціяльна комісія для докладнішого студіювання цього конфлікту та для засягнення на допомогу Лізі Націй опінії американської та інших держав.

ЯПОНЦІ ЗНОВУ КАЖУТЬ ПРО ЗВІЛЬНЕННЯ НИМИ ШАНГГАЮ.

ТОКІО (Японія). — З огляду на неприязне відношення майже всіх держав світа до поведінки Японців у Шанггаю, а також на тяжке економічне становище самої Японії, урядові чинники заявляють, що вони готові відтягнути японські війська з Шанггаю.

Радянська Росія хоче визнати уряд „незалежної Манджурії", але вона не погодиться на звільнення теперішнього китайського управителя залізниці й призначення другого, що відомий зі свого ворожого становища до Росії. Японські війська в Манджурії далі рухаються на північ та взагалі підходять до російського кордону.

БОРОТЬБА З ФАШИСТАМИ ТРИВАЄ ДАЛІ.

ГЕЛЬСІНҐФОРС (Финляндія). — Не зважаючи на заспокоюючі заяви уряду про свою остаточну перемогу над фашистами, боротьба з ними затягається далі. Фашисти далі стараються сконцентрувати сили, щоб повести рішучий наступ на столицю.

Що в дійсности робиться в Финляндії, тепер годі сказати, бо уряд фактично впровадив диктатуру й нічого не перепускає за кордон ні телеграфом ні почтою.

ЗДЕРЖУЮТЬ КРЕДИТИ БОЛЬШЕВИКАМ.

ЛОНДОН (Англія). — З заяви уряду в парляменті видно, що Англія значно скоротить свої кредити радянській Росії на закуплені нею фабрикати в Англії. Коли навіть будуть далі давати більші кредити Росії, то для таких кредитів будуть вироблені спеціяльні умови, які безперечно будуть дуже тяжкі для Росії.

Про нові умови кредитування Росії ще годі говорити, бо саме тепер ведеться в цій справі переговори з представниками Росії.

БРІЯН ХВОРИЙ.

ПАРИЖ (Франція). — Сюди привезли Бріяна з віддаленого літнища Кошерель, де Бріян перебував на відпочинку. Стан здоровля Бріяна тепер такий, що йому треба бути ввесь час близько до гарних спеціялістів. Бріян почав тяжко хворувати на серце. Його старий вік не дає великих надій на видужання.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association. Inc
Edited by Editorial Committee
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8. 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сити і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ПОТРІБНА РЕФОРМА КОНҐРЕСУ

Американська конституція буде незадовго обходити свої півтора-столітні уродини. Її за ввесь той час істнування величано як один з найбільше досконалих примірів законодавства. Малощо не звеличано її святою, а тут року не має, щоби не пропоновано якоїсь нової реформи цеї конституції.

За нашої памяти поправлено цю ідеальну конституцію кілька разів. Наперед конґресови надано право накладати доходові податки. Відтак постановлено, що сенатори мають бути вибирані голосами виборців. Опісля заборонено алькоголь. Накінець надано жінкам виборчі права.

Деякі реформи конституції пропоновано, але вони перепадали. Пригадуємо собі, як перепала пропозиція надати конґресови право нормувати діточу працю.

Пропозиції над реформами конституції тревають далі. Люди, ліниві до думання, знеохочені, кажуть, що вже мають досить цих реформ, а тут виринають думки все нових поправок.

Ось саме тепер політично думаючі люди Америки міркують знову над новою реформою американської конституції. Хочуть саме скасувати „конґрес хромих качок". Хромою качкою на біржі називають біржевика, який не здібний виконати своїх зобовязань. У конґресі називають хромою качкою законодавця, який уже втратив свій мандат, а все ще має право ухваляти закони. Неодному, що знає американську конституцію, могло би це видаватися неможливим. Такого справді не знає ні одна конституція краю, опертого на волі виборців. Та якраз ця аномалія є признакою американської конституції. Коли в осени відбудуться вибори нових членів конґресу, старий конґрес збирається ще раз на коротке засідання, уже після виборів. Є в ньому звичайно богато таких „хромих качок", які вже перепали при виборах. Легко догадатися, який буде їх вплив на законодавство. Знаючи, що вже не відповідають за свої вчинки, вони заховуються невідповідально.

Проти цеї аномалії велася вже давно боротьба. Сенатор Норис уже кілька разів вносив проєкт, щоби скасувати конґрес „хромих качок" та щоби на будуче збирався конґрес тільки з вибраних, відповідальних представників. Доперва цього року вдалося йому переперти ухвалу через конґрес. Та для цеї реформи треба переміни конституції, отже ухвали трох четвертин стейтових леґіслятур. Ще є богато нагоди для повалення цеї реформи. Але коли думаючі виборці будуть памятати про потребу реформи, вона певно стане законом яко нова поправка до американської конституції.

Марія Омельченкова,

ДОСЯГНЕННЯ ОСВІЧЕНОГО ЖІНОЦТВА.

(Кореспонденція з Праги)

При кінці минулого року появилася в Парижі (жде ще на зреферування) дуже цікава книга д-ра Едме Шаріе: „Інтелектуальний розвиток жінки".

Треба витати цей цінний вклад у феміністичну літературу.

Авторка на 572 сторінках великого формату, підперши статистичними числами, подала яскравий образ духового розвитку жіноцтва від старих часів аж до сьогодня. Як розвилося шкільництво та як жінка в сучасну добу примінила свою освіту на практиці. Авторка використала величезну феміністичну літературу французьку й світову, наукову й публіцистичну, та підперла свої висновки незбитими статистичними цифрами, що жінка дійсно духово рівняється мужчині, коли взяти на увагу величезний успіх жіноцтва в світі за останнє століття.

Книжку авторка розділила на дві головні части: В першій подала образ духового розвитку жінки, починаючи зі старого віку та до доби Меревінґів у Ґалійців, а потім висвітлила, як французька жінка воювала за своє право на освіту, рівну з мущиною, як розвинулося шкільництво про виховання та освіту дівчат та про всі перешкоди, які творили: уряд, громадянство, окремі особи проти прагнення жінки до освіти. Колиж уже жінка добула можливість вступити до високої школи, то які перешкоди переборола з боку своїх „панів-товаришів". Наприклад, цілий парлямент ставився проти відкриття середніх шкіл для дівчат; або коли жінка в році 1861 хотіла зложити бакалавреат при паризькому університеті, то їй відповіли: „Жінкам це не потрібне".

Коли перші студентки появилися в стінах університету, то студенти зустрічали їх „пташиними криками", глузливими пісеньками; навіть на лавки, які були виключно для студенток і знаходилися зараз біля професора, летіли з лавок студентські печені яблука, а іноді й протухлі яйця (як це було в Сорбоні в 1892 році). І перші студентки приходили на лекції в супроводі батьків, родичів або вихователькок. Був наприклад такий випадок: Один батько привів свою доньку аж до її місця, а потім ішов до останньої високої лавки й там сидів, аж скінчиться лекція, й так собі там добре куняв, аж іноді й хропів. Одного разу так добре заснув, що звалився додолу, піднявся такий гук та реґіт, що професор припинив виклад. Студенти влаштували одного разу у Сорбоні демонстрацію, бо „рік від року збільшувалося число у Сорбоні". Але все це перетерпіла та перемогла французька жінка і тепер ніхто вже не перешкаджає їй задовольняти своє прагнення до освіти. Так у Франції було в 1930 р. у всіх високих школах **16,007** студенток, з них чужинок **3,338.**

Цікаво, що в 1890 р. було у високих школах Франції **145** студенток Француженок і 145 чужинок; а взагалі в роках 80 минулого століття перші студентки у Франції були **чужинки.**

У технічних високих школах покищо є понад 1,000 студенток, мабуть тому, що жінки інжинери дістають меншу платню ніж мужчини, й тому не вступають до технічних шкіл.

Другу частину своєї книги пані Шаріє присвятила оглядови жіночої практичної праці в чотирох галузях культури: медицина, професура, адвокатура й інжинірство, не тільки французької жінки, але жіноцтва цілого світа.

Як тяжко було добувати французькій жінці право на освіту, так не менше, а навіть тяжче було добувати права на примінення свого знання в практиці.

Перша лікарка, пані Едвардс, що хотіла мати практику (безплатну) в лічниці, скрізь діставала неґативну відповідь. „Адміністратори, великі й малі, головні лікарі й асистенти, хірурґи, всі мені відмовили", пише вона в своїх споминах. Як причину подавали те, що жінок лікарок будуть соромитися недужі мужчини, що жінки не можуть практикувати в шпиталях для хорих на полові хороби, що жінки фізично слабші й не можуть, наприклад, направити **вивихнення** (а цього іноді не зможе зробити й мужчина) і т. п. На раду одного директора лічниці, не лікаря, пані Едвардс звернулася до ріжних політичних та громадських чинників за підпорою своїх домагань і врешті добилася, що жінкам лікаркам дозволили на право практики в лічницях. „Але на це мені треба було зложити ріжним особам аж 500 візит", каже вона. Так тяжко було домагатися та переборювати ріжні перешкоди при добуванні права адвокатури, інжинірства і т. п.

Та все те перемогла французька жінка. В таких інтелектуальних професіях, як професура, лікарство, адвокатура та інжинірство — вона працює тепер нарівні з мущиною і ніхто вже не перешкаджає їй виконувати свої обовязки. Лікарки не тільки мають у своїй практиці паціенток, але деякі мають більше паціентів; також і жінки адвокати мають навіть більше у себе кліентів мущин ніж жінок.

У Франції в 1930 р. було: професорок і доценток в університетах **11,** асистенток **41.** Лікарок, що провадили практику або були на службі державній — було **519,** а адвокаток при судах, які мали самостійну практику було — **664.** Щоб провадити самостійну практику замужні жінки мусять мати дозвіл свого мужа, але колиб він їй цього не дозволив, то цей дозвіл вона дістане в суді. Жінки мають право провадити свою інтелектуальну професію під своїм дівочим прізвищем, навіть колиб того не бажав її чоловік.

При кінці книги на 85 сторінках подала авторка огляд досягнень жіноцтва цілого світа. Але, щиро кажучи, цей відділ випав дуже слабо, бо наскільки пані Шаріє подрібно змалювала розвиток інтеліґенції французької жінки, використавши до цього понад 200 джерел, то жіноцтву цілого світа присвячено лише 83 сторін, подаючи лише коротенький огляд майже без статистичних таблиць, проте досить яскраво представлена: Анґлія, Німеччина, Італія, бо правду кажучи, авторка тут використала феміністичну літературу цих народів, але більшість з останніх народностей не має богатої феміністичної літератури й авторка користалася або справозданнями „Товариств жінок з вищою освітою", або, як це, на жаль, сталося, що торкається чеських жінок, інформативною коротенькою статтею з „Ля Франсей" (жіночий часопис). А ще гірше стоїть справа з нами Українками, бо про нас сказано лише кілька слів, коли пані Шаріє говорить, про СССР: „Що в Радянській Україні 50% всіх студентів медиків це жінки", та 13 рядків присвятила професоркам вищих шкіл. Ці всі інформації дістала авторка від амбасадора СССР в Парижі „устно". Тому не відомо скільки жінок України є з вищою освітою, скільки студенток і т. п.

В свойому заключенні торкнулася авторка таких актуальних питань: Чи має самостійна жінка інтелєктуалка вплив на створення нового модерного подружжа, на соціальні форми життя та на популяцію народів й т. д. Навила яскраві приклади протифеміністичного руху, бо навіть деякі письменниці висказуються, що „жінка сама повернеться до форм старої родини, до вікна, оздобленого ґераніями та крушевними завісами, де жінка буде сидіти та мріяти про кохання"... Але анкети між студентками, професорами, діячами й діячками дали яскраві відповіди, що нова, модерна, глибоко освічена, свідома своїх обовязків жінка, являється ліпшою дружиною свого чоловіка, доброю господинею, а головно доброю матірю-виховницею нової шляхетної людини. Коли жінка стала розвиватися нарівні з чоловіком, то як каже Ромен Ролян: „Наша доба, коли жінка дочекавшися свободи нормального розвитку інтелєктуального, морального і соціяльного, дозволить людству зреалізувати найдокладнішу гармонію, яка витвориться з вільних ріжноманітних думок зєднаних інтеліґенцією та любовю." Справді йдуть до створення життя сотки тисяч культурних робітниць, жінок і матерей, що створять нове життя, де пануватимуть ідеї мира й свободи, так природні жінці.

Книжку читається з захопленням, бо написана, хоч науково, але живо. Авторка подає в прикладах з життя, як домагалася жінка свого права на освіту, яскраво малює оточення ріжних осіб, коли відбувалися події, ілюструючи життєписами визначних жінок й т. п.

Своєю книжкою, хоч і з хибами, авторка доказала, що жінка також може науково працювати, як і мущина, не позбавившися свого „жіноцтва", себто жіночих властивостей у ліпшому змислі.

ЧОГО ТРЕБА ДИТИНІ?

Дитина потребує товариства.

Дитина потребує забезпеки, любови і нагоди рости, розвиватись. Одна потреба може противитися другій, коли потреба розвою може запровадити дитину між людей, які дитини не люблять. Та й до цього дитина в своїм розвою мусить привикнути, що не всі люди будуть відноситися до неї з такою увагою, як родичі. Людина жие в людському товаристві, і приноровлення себе до людського товариства— це одна з найголовніших вимог розвою людини.

Першою школою людини жити в людськім товаристві є товаришування з дітьми свого віку. Там дитина набирається товариського духа, вчиться, як добувати собі місце серед людей, як здержуватися від річей, некорисних для себе або неприємних для інших.

Нерозумно роблять родичі, які здержують дитину від діточого товариства. Природно, що й діточе товариство може бути зле та що в деяких випадках родичі роблять добре, що здержують дитину від певного здеморалізованого товариства дітей, але коли таке буває лише деколи, то брак діточого товариства все злий. Зарадою на зле діточе товариство є добре діточе товариство, а не відтягнення дитини зовсім з товариства всіх дітей.

Добрим діточим товариством є таке товариство, в якому дитина поводиться як рівний з рівними. Де дитина старшує, або інші над нею старшують, там нема доброго товариства для цеї дитини.

Добрим є те товариство, в якому дитина навчається обходитися з річами, знарядами, вчиться поводитись у фізичному світі та думати про світ думок.

Добрим є те товариство, в якому дитина може вести сама боротьбу за себе, де їй не потребують помагати родичі, ні інші старші люди.

Добрим є те товариство, в якому дитину заохочується робити свої пляни й переводити їх у життя. Злим є те товариство, в якому обмежують дитину в робленню й переводженню плянів, у якому хтось інший робить пляни, які відтак каже дітям переводити.

Життя дитини в товаристві повинно бути частиною розвою дитини. Цей розвій має бути постепенний, переходити з одної площини до другої, вищої. На кождім слідуючім степені дитина повинна діставати більше свободи руху, поступовання, більше нагоди рішати про себе й про свої кроки.

Дитина потребує взірця.

Всетаки при цьому цілому розвою дитина не повинна тратити з ока остаточної цілі свого розвою. Їй треба звертати увагу на той остаточний вислід, який вона має осягнути.

Це знають родичі та виховники, коли вони навчають дитину, якою вона має бути. Як відомо, того роду навчання дуже рідко доводить до цілі. Звичайно дитина виростає зовсім інакше, ніж її родичі хотіли виховати. Це навчило розумних людей, що не вічного балакання, навчання, осторог, обіцянок нагород та страшення карами потребує дитина. Дитина аж занадто скоро пізнає, що того роду балакання про те, якою вона повинна бути, не годиться з захованням самих проповідників. Бачучи таку суперечність між словами й ділами, дитина легковажить собі батьківські заповіди.

Багато кращим способом показати дитині дорогу в життю є: самому поступати відповідно до певних правил правди, справедливости, краси. Найкращим учителем дитини є той, що самий жие відповідно до засад, які голосить. Хто так робить, той не потребує хвалитися перед дитиною, який то він розумний, добрий, ніжний, дбалий за інших. Нема йому чого боятися, що дитина цього не добачить. Дитина потребує провідного ідеалу й вона скорше такі річи відчуває, ніж дозрілим людям здається. Дитина дуже скоро витворює собі ідеал батька й матери, себто виробляє собі тямку про те, як має виглядати добрий батько й добра мати. Балачки батька й матери про те, якою має бути дитина, не впливають на дитину так, як те, як вони самі заховуються, який їх справжній характер.

Буває й таке, що родичі заховуються взірцево, а діти виростають неподібними до родичів. Це буває передовсім у тих випадках, де батьки, хоч вірні якомусь ідеалови людини, занадто підчеркують дітям свою взірцевість, занадто настирливо світять дитині своїм приміром. Це буває в тих родинах, де батько поступає мужно, справедливо, розумно, й говорить про те з натиском перед дітьми; де мати вихвалює себе, яка то вона чесна й дбайлива за родину, бо вона чейже мусить світити приміром для молодих дітей.

Іншими словами, коли мужність, відвага, розум батька та ніжність, терпеливість, дбайливість про інших матери мають бути наслідувані дітьми, то всі ці прикмети мають бути вільні від усякої скази, від самохвальства, претенсійности, гордости й таких інших разячих пороків. Хто поступає добре, не має чого нетерпеливитися, що дитина цього не добачує. Нам занадто часто здається, що дитина добачує аж тоді, коли вона про це заговорить; а дитина часто завважує річи своїм чуттям, відчуває їх серцем, хоч вона цих спостережень не може висловити словами.

Ніякий культурний нарід не може обійтися без шкільного Товариства, яке в національній державі стає клітиною державно-освітного апарату, а в мішаній — доповнює її занедбання чи недогляди в освітній роботі. — Скількиж більше значіння для бездержавного українського народу має „Рідна Школа" в старому краю! Памятаймо на це!

Ювилейний рік 50-ліття „Рідної Школи" використаймо для закріплення дотеперішних її досягнень. Даймо їй тверду основу на будуче півстоліття.

Яргорин.

НАД БОГОМ-РІКОЮ

(Історичне оповідання).

(4)

Нараз стрепенувся, списою відсунув деревляну засуву фіртки, фіртку відхилив і вїхав у сад. Ще й тепер ніхто не побачив його, хоч він зупинив коня зараз за лавкою, на якій сиділи ті, що відпочивали, або лиш дивилися, як інші танцюють. Козак дивився на все те, що перед ним ділялося. Йому неначе жаль було перебивати веселу забаву.

Нараз на лавці, що була перед ним, хтось скрикнув і з лавки всі схопилися. Причина була та, що саме над головою одного офіцира пирхнув кінь козака. Офіцир і подумати не міг, що сюди заліз якийсь кінь, тож не диво, що се пирхання так його стрівожило і всіх тих, що з ним на тій лавці сиділи. Відскакуючи від лавки, звернули увагу танцюючих на те, що щось незвичайного сталося. Танець припинивсь і всі пари, позираючи на козака, стали уступати під хату. Музика на ґанку затихла.

Козак далі стояв неподвижно за лавкою. Він і кінь виглядали неначе ковані з каменя. Лище лице козака прикрасила усмішка, бо йому було смішно, що поява одного однісього козака такого жаху нагнала товариству, яке на свою оборону мало цілу роту польського лицарства. Бігун обвів оком цілий перед ним стоячий півкруг товариства і впялив свій зір в одну дівчину, що стояла посередині, ще в руках молоденького польського офіцира, з котрим перед хвилею танцювала. То була донька Делятицького, Марина.

Бачучи, що козак, богато гарніший як її офіцир, задивився на неї, дівчина спаленіла. Вдивляючись в се вродливе і спокійне лице козака з добродушним поглядом, вона подумала, що він хіба не з лихим наміром приїхав. Мабуть захопила його в дорозі ніч, і він, як то нераз буває, поступив до них впроситися на нічліг.

Увільнила свій стан з обіймів офіцира і ступила пару кроків вперед, щоби козака спитати, яке його бажання. Офіцир ступав за нею. Коли козак се побачив, забалакав:

— Чому не кажете музикам далі грати? Я тут приїхав в посольстві, та не хотів би цілому товариству псувати забави.

Марина ще не подумала, що сказати, як вже офіцир скричав:

— Який чорт приніс тебе сюди?! Ти сліпий? Не бачиш, що тут гуляють? З конем вліз між дівчата? Троха не розтратував їх... Ти звідки? Чого попхався сюди?

Козак усміхнувся і спитав лагідно:

— Чи ти господар сеї хати? Може ти отаман того війська, що тут закватирувалося?

Тими словами гордий козак скартав молокососа за його безличність. Коли спантеличений офіцир забув язика в роті, козак звернувся до дівчини:

— Я до отамана сего панича. Не сказалаб ти мені, котрий то з них? Гадаю, що він троха старший, як той пуцвірок.

Відповідь Марини була непотрібна. Ротмістр сидів у світлици разом з господарем і господинею. Коли нагло музика затихла, він вийшов на ґанок спитати, яка причина. Глянувши понад голови музикантів у сад, побачив козака. Поява сего одного Запорожця стрівожила ротмістра. Одного козака він очевидно не боявся. Та не було виключене, що то лиш один з багатьох. На злодієви шапка горить. Ротмістр ішов на знищення Запорожців. Можливе було, що Запорожці пронюхали, чого він сюди зайшов і випередили його. Також не було виключене, що цілий двір вже окружений козаками і сей козак приїхав візвати його до капітуляції. Се, що козак сказав до Марини, укріпило ротмістра в тій думці. Щоби раз вже знати як справа стоїть, ротмістр проглотився крізь музикантів і інших, що стояли на ґанку, підступив до козака і промовив:

— То я ротмістр, чи, як хочеш, отаман війська, що закватирувалося в тім хуторі. Що ти за один? Може з тих козаків, що були в таборі пана гетьмана Жулкевського і тепер вертаються домів гречку сіяти?

— Ні!—відповів гордо козак. — Я Ляхам не служив, не служу і не буду служити. Я Запорожець в сотни гардівського сотника Сумича.

— Щож тебе сюди привело?

— Мій сотник вислав мене до тебе.

— Чогож від мене хоче той твій сотник?

— У нас такий звичай, що як господар ще не знає гостя, то гість каже, хто він, ще стоячи перед хатою. Колиж господар вже знає, хто той гість, то вже не держить його перед дверми хати, а веде до середини і аж там питає, що його сюди привело.

(Далі буде).

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

БРОНКС, Н. Й.

Жіноча Секція Укр. Дем. Клюбу.

Дня 22. лютого с. р. відбулися за ініціятивою п. Еви Хомів перші збори Жіночої Секції Українського Демократичного Клюбу в Бронкс, який міститься під ч. 1274 Го Евеню.

Реферувала п. Олена Д. Лотоцька, голова Союза Українок в Америці.

Вибрано виділ, до котрого ввійшли: Марія Бродин, голова; А. Гординська, заст. голови; Ева Хомів, секретарка; П. Дембицька, заст. секр.; Аполонія Дзюна, касієрка; Я. Каленюк, заст. касієрки. Праця в користь тутешньої нашої молоді, це властива ціль Жіночої Секції. Всі жіночі організації, які досі істнували, працювали виключно для старого краю, а про молоде наше покоління не дуже дбали, як і не дбали про справи, які відносяться до цеї землі, на якій жиємо, думаючи, що Америка буде істнувати і без нашої помочі. Наслідки з того такі, що тепер чуємо нарікання, що мололодь наша асимілюється і пропадає.

Тому такі товариства, які ставлять собі за ціль працювати також і для тутешньої молоді, повинні знайти щире попертя загалу.

Пристосуймося до вимог часу. Даймо нашим американським жінкам такі клюби, які би вони любили, і вщіплюймо їм любов і пошану до свого українського.

Жіноча Секція Укр. Дем. Клюбу започаткує свою працю овочевими вечерницями, котрі відбудуться в суботу, дня 12 березня с. р., у власнім льокали 1274 Го Евеню, Бронкс, Н. Й.

Видідова.

З МУЗИКИ.

ВИСТАВА ОПЕРИ „КАТЕРИНА".

В неділю, 27 лютого, виставлено майже власними силами оперу „Катерина" під управою артистки пані М. Гребенецької. Здавалося, що стіни Українського Народного Дому при 6-тій вулиці подадуться під напором публики, бо так була саля переповнена. І не диво, бо „Катерина", хоч має забагато „італійщини", побіч опер Лисенка є найкращою нашою оперою.

Пересічному слухачеви певно не було відомо, які труднощі мусіла перебороти пані Гребенецька, щоби добитися такого подвигу.

З одинокого примірника треба було розучувати солістів та хор. І цей самий примірник служив за партитуру дірігентови, який рівночасно мусів з нього грати на фортепяні, щоб дати струнним інструментам трохи масивности. Виставу виведено з дійсним успіхом, що треба завдячувати довгій та совісній (20 проб) підготовці. Скільки то треба було вложити енергії і самопосвяти зі сторони пані Гребенецької та інших виконавців! Пані Гребенецька тренувала особисто не лише солістів, але й хор. А щоби представити особистий успіх цеї правдивої артистки— замало слів, бо треба було її бачити на сцені. Ролю Андрія відограв п. Великанів. Його чудовий тенор був великою прикрасою вистави. Дуже добрий був бас, п. М. Гребенецький, в ролі батька, який мав за собою заслужену симпатію публики. Треба піднести драматичну гру пані Е. Корнатової в ролі мами, та п. В. Ярему в ролі Москаля. Панна Й. Ярема була Оксаною.

Хор звучав дуже добре, а цілий ансамбль робив враження такого вишколення, що здавалося, що моглиб виконувати цей твір у сні.

Назагал підібрання осіб було добре. Може дехто з виконавців не так блистів у співі, як підчас давніших вистав „Катерини" в Ню Йорку, одначе блистіли вони чутким та рідним серцем, а це публика інстинктовно відчула і приняла виконавців дуже сердечно, як близьких та рідних людей.

Не можна писати про цю виставу і не признати п. В. Зіберови відповідального становища дірігента. Граючи на фортепяні, мусів як дірігент держати контакт між сценою і струнним ансамблем. Але годі назвати 2 скрипки, чельо та бас орхестрою.

Роман Придаткевич.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ.

Ню Йорк, Н. Й. — До збірки на відчиті добр. Кошиця треба додати жертву В. Дроботія на $5.

І. К., Джірард, О. — Неможливо відповідати листами на такі запити, бо їх одержує редакція дуже богато. Тому відповідаємо у відповідях редакції, бо одна відповідь є рівночасно дуже часто відповідю багатьом іншим читачам, котрі питають про тесаме.

ЗАСУДИЛИ ЗА ФАЛЬШИВИЙ ДОНОС.

Комендант „стшельцуф" в Кривім, пов. Бережани, Юзеф Мжиглуд, доніс поліції, що гром. Олександер Наконечний має револьвер. Поліція зробила трус, але револьвера не знайшла. Гром. Наконечний заскаржив Мжиглода за фальшивий донос до суду, який засудив його на 7 днів арешту. Гром. Наконечний зробив відклик від низького виміру кари.

З ЖІНОЧОГО РУХУ.

НОВІ ВІДДІЛИ І ВІДЧИТИ СОЮЗА УКРАЇНОК АМЕРИКИ.

У місяці лютім Союз Українок Америки аріс на два нові відділи, а це в відділ ч. 34 в Когус, Н. Й., і ч. 35 в Озон Парк, Л. Ай., а це є відрадна поява.

Перед українським жіноцтвом в Америці є велике поле до праці, бо наше поле занедбане. Ту працю можна виконати з успіхом тільки зорганізованою силою. Тому треба жінкам приступати до своєї організації. Подаємо до відома зорганізованому жіноцтву, що маємо відчит про Ольгу Бесарабову і Лесю Українку, і колиб хто бажав їх набути, просимо зголоситись на нижче подану адресу. Ціна для організації $1 за відчит, а відділи С. У.А. одержують їх даремно. Вже їх розіслано. Від кількох відділів надійшли листи, в яких нам пишуть, що жінки слухають відчитів з великими зацікавленням, та що по відчитах вивязуються дискусії, декуди дуже живі й цікаві. „Ці відчити заставляють нас думати і виробляти свою опінію", пише одна членкиця. „Жінки горнутся до нас, цікавляться — ми вдячні за відчити", пише одна предсідателька. Коли хто бажає щодо цього інформацій, хай голоситься до:

Ukrainian National Women's League of America,
c/o Helen D. Lototsky,
203 Academy Street,
Jersey City, N. J.

Централя Союза Українок Америки.

—o—

ЯК ЗАКЛАДАТИ ВІДДІЛИ СОЮЗА УКРАЇНОК АМЕРИКИ.

Потреба найменше десять (10) жінок українського походження для заложення Відділу Союза Українок Америки. Тих десять жінок чи дівчат сходяться на збори і вибирають зпоміж себе уряд. Уряд становить: голова, секретарка, касієрка і дві радні. Секретарка має написати до головного Виділу Союза Українок Америки, що збори відбулися і такий то уряд вибрано. Кождa членкиця як також і урядничка беруть собі за обовязок приєднувати якнайбільше нових членкиць. На тихже зборах зібрані назначують собі місячну вкладку до каси Відділу, котра може бути від 10 до 25 центів. До головної каси Союза Українок Америки **Відділ обовязується вислати першого року $2 вступного і $5 річної вкладки. Відтак кождого року по $5.** Кождий Відділ дістає статут і членську грамоту. Чартер Союза Українок Америки покриває цілу Америку, тому ново-заснований Відділ не потребує нового чартеру. Головний Виділ не мішається у фінансові справи своїх відділів. Кождий Відділ дбає про це, щоби їх каса була якнайбільша, як на місцеві потреби так на поміч до старого краю. На це урядують вони всілякі забави і підприємства. Кождий Відділ повинен мати українські часописи, головно такі як Жіноча Доля, Нова Хата і т. п., постаратися про стінну карту України та історію України. Обовязком кождої членкиці є посилати дітей до рідної школи. Головний Виділ висилає відчити кождого місяця і їх треба точно відчитувати. Це може зробити секретарка або голова, або котра з членкиць. Кожда членкиця виховує свої діти на свідомих Українців, та старається робити все по своїм силам, чого вимагає її рідний край для свого визволення.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

Олександер Кошиць.

Український Поклін Ю. Вашинґтонови

Василь Авраменко.

З НАГОДИ ДВІСТІЛІТТЯ ЙОГО НАРОДЖЕННЯ.

Опираючись на постанові делеґатів українських товариств з Ню Йорку й околиці з дня 3-го січня 1932, Школа Українського Національного Танку влаштовує українські свята в честь Юрія Вашинґтона, получені з виступом Українського Хору під дирекцією Олександра Кошиця й Українського Народнього Балету під управою Василя Авраменка, в слідуючому порядку:

Місяць травень (май) 1932:

1. Неділя, ______ Вашинґтон, Д. К.
3. Второк, ______ Балтимор, Мд.
4. Середа, ______ Вилмингтон, Дел.
5. Четвер, ______ Алентавн, Па.
6. Пятниця, ______ Филаделфія, Па.
7. Субота, ______ Принстон, Н. Дж.
8. Неділя, ______ Ню Йорк, Н. Й.
10. Второк, ______ Бостон, Масс.
11. Середа, ______ Правиденс, Р. Ай.
12. Четвер, ______ Ню Гейвен, Конн.
13. Пятниця, ______ Гартфорд, Конн.
14. Субота, ______ Трой, Н. Й.
15. Неділя, ______ Ютика, Н. Й.
16. Понеділок, ______ Сиракюз, Н. Й.
17. Второк, ______ Рачестер, Н. Й.
18. Середа, ______ Бофало, Н. Й.
20. Пятниця, ______ Питсбурґ, Па.
21. Субота, ______ Йонгставн, О.
22. Неділя, ______ Клівленд, О.
23. Понеділок, ______ Толідо, О.
24. Второк, ______ Дітройт, Миш.
25. Середа, ______ Енн Арбор, Миш.
26. Четвер, ______ Ленсинґ, Миш.
27. Пятниця, ______ Гренд Репидс, Миш.
28. Субота, ______ Милвокі, Вис.
29. Неділя, ______ Шикаго, Ілл.
30. Понеділок, ______ Індіянаполис, Инд.
31. Второк, ______ Синсинаті, О.

Місяць червень 1932:

3. Пятниця, ______ Скрентон, Па.

Школа Українського Національного Танку просить оцим увесь загал український допомогти виконати намічену програму. Особливо українські громади по тих містах, де намічені виступи, зволять зорґанізувати спільні ювилейні комітети для перебрання на себе підготовчої праці, як продажу тикетів, розголос поміж чужинцями і т. п. Вказівки в подробицях подасть Школа Національного Танку, (адреса почтова: P. O. BOX 101, STATION D, NEW YORK, N. Y.) Без такої допомоги українського загалу неможливо в теперішних відносинах цей плян здійснити.

Василь Авраменко, управитель.

Справа, яку підіймає артист Василь Авраменко, є великої ваги для українського народу, особливо в теперішньому часі. Тому прошу всі українські організації, як світські так і релігійні, та окремі свідомі одиниці, щоби пішли на стрічу із матеріяльною і моральною допомогою артистові Авраменкові. Допомогу, яку окажуть нам Українці в Америці, оправдаємо спільною працею для добра українського народу.

Олександер Кошиць.

ТАРЗАН І ДОРОГОЦІННОСТИ З МІСТА ОПАР. (80)

Не знайшовши того, хто забрав його капшук, Муґамбі рушив у джунґлі. Він уже видужав і набрався сили, так, що сподівався тепер дібратись до землі племени Вазирів. — Таґлат старався розвязати шнури на руках лейді Ґрейсток. Він так захопився своєю працею, що не чув нічого й не бачив довкола себе. Він не знав, що за спиною в нього зявився величезний лев, який придивлявся обоїм своїми хижими очима, вибираючи собі жертву.

Таґлат почув у кущах шелест, коли вже було запізно. Не встиг він і отямитися, як лев зробив свій останній скок і опинився позаду малпи. Таґлат у страху кинувся тікати, але вже не встиг. Тяжка лаба льва вдарила його з розмахом у спину. Таґлат від удару покотивсь, а лев наскочив на нього. Вивязалася страшна бійка за життя обох противників. Страшний рев льва розлягався далеко по джунґлях і наповняв страхом усі живі істоти.

Таґлат один раз зручно викрутився і обхопив своїми руками льва за шию. Зі страшною силою стиснув його й ґострими своїми клеваками впився в горло звіря. Здавалося, що тепер він стане переможцем, бо лев ошалів, не надіючися токої атаки. Та не на довго вистало сил у малпи. Рани, які вже завдав Таґлатови лев, сочилися кровю, а сили покидали старого Таґлата. Ще кілька зусиль і стара малпа повалилась на землю.

Лев докінчив свою жертву, роздираючи пазурами груди старої малпи. Страшний побідний рев льва говорив про те, що він скінчив усе й став переможцем. Тепер лев звернув увагу на лейді Ґрейсток, що лежала біля дерева непритомною. Отсе її ратувало від нападу льва. Вона здавалася йому мертвою, а тому звір не боявся, що його жертва втече від нього. Та всеж Нума почав обережно підходити до нещасливої жертви, готовий кожної хвилі до нападу.